

Fortsatt ja til boplikt, men...

4 På forhånd var det liten tvil om at det var saken om tjenesteboliger det knyttet seg størst spenning til. Saken har fulgt Presteforeningen gjennom en rekke generalforsamlinger. Frontene har vært steile og det er vanskelig å finne løsninger som kan være samlende.

1. nestleder Knut Kvidaland har vært sentralt boligombud i foregående periode og var "saksordfører" for saken under gf. Kvidaland gav uttrykk for at vervet som boligombud har vært svært utfordrende. En skal ikke bare forholde seg til medlemmene, men også til medlemmenes familie. Det er en sårbar sak, og den har vakt mye rabalder og uenighet innad i PF.

Kvidaland fremholdt imidlertid at det har skjedd viktige forbedringer i perioden. Bl.a. har kontakten mellom OVF og de regionale boligombudene blitt styrket gjennom flere møter. En annen viktig endring er at en nå har tydeliggjort at boligordningen er å regne som en del av prestens arbeidsvilkår, og derfor også bl.a. er omfattet av verneombudordningen.

Hovedstyret har siden forrige generalforsamling fått utredet konsekvensene av dagens ordning og av mulige endringsalternativer. Dette ble gjort dels for å følge opp for å følge opp debatten under gf på Hamar i 2003 og dels fordi Stavanger stiftsstyre varslet at de ville ta saken opp i Tønsberg.

Interesse fra uventet hold?

Nytt i foregående periode er at andre grupper enn prestene har begynt å interessere seg for bopliktordningen. Fra politisk hold har man stilt spørsmålsteget ved bruken av midler fra OVF, noe som bl.a. ble aktualisert i forbindelse med Soria Moria-erklæringen. Kirkemøtet tok også opp saken høsten 2005 og gav signaler om at en ville se nærmere på ordningen. Disse aktørene synes først og fremst å være drevet av ønsket om å frigjøre midler, mens hensynet til intensjonen bak bopliktordningen kommer i bakgrunnen. Kvidaland fremholdt i denne forbindelse at en oppløsning av boplikten som blir påtvunget prestene utenfra kan bli gjenstand for forhandlinger. Dersom prestene imidlertid selv tar initiativ for å oppløse den er det vanskeligere å tenke seg at det er mulig å oppnå kompensasjon ved endringen.

Saksdokumentet og innstillingen fra HS

Tidligere rådgiver i PF, Eigil Morvik, ga en kort orientering om oppbygningen av konsekvensutredningen. Del 1 består av en analyse av gjeldende ordning, mens del 2 utreder fire ulike modeller: En fortsettelse av dagens ordning, en overgang fra boplikt til borett, en ordning med boplikt på noen utvalgte steder og en avvikling av dagens ordning.

I sin innstilling til gf delte hovedstyret seg i et flertall og et mindretall. Flertallet (alt. 1) ønsket at dagens ordning opprettholdes, men med reformer. Mindretallet (alt. 2) gikk inn for en gradvis avvikling, men med gode overgangsordninger. Det ble riktignok noe debatt om hva som egentlig lå i alternativ 2; som et typisk kompromissforslag var det nok mulig å tolke det mer eller mindre radikalt.

Argumenter for avvikling

Ikke uventet var det meget stort engasjement i saken, med engasjerte innlegg for begge forslag. De som tok til orde for avvikling vektla bl.a. at det i det norske samfunn er et uttalt mål at folk skal kunne eie sin egen bolig. Det ble fremholdt at svært mange av boligene har en standard som er uverdig og til stor belastning for familiene. PF har alt for lenge tatt ansvar for rekruttering av prester og for at alle prestegjeld skal ha en prest som bor innenfor grensene; dette er arbeidsgivers fulle og hele ansvar. En fagforenings ansvar må være å ta parti med medlemmer som opplever en ordning som belastende. Det er for øvrig ikke sikkert at boplikten rekrutterer prester; i alle fall er det sikkert at mange prester kvier seg for å søke stillinger med boplikt og at mange prester som lever i tjenestebolig vurderer å søke seg bort på grunn av den. Rent økonomisk er det også for svært mange en uheldig ordning, og den oppleves som en anakronisme.

Deltakere som tok til orde for alternativ 2 var bl.a. Øyvind Nordin, Sigfred Sørensen, Ingeborg Midttømme, Bjørn Moe, Ivar Braut og Espen A. Hasle. Jorunn Johnsen leverte i tillegg et forslag som ønsket en snarlig avvikling av ordningen, men med forhandlinger om kompensasjon og overgangsordninger.

Argumenter for videreføring

Talere som gikk inn for en videreføring av ordningen var bl.a. Asgeir Sele, Knut Kvidaland, Sigurd Skollevoll, Gunn

Elvebakk og Frode Askekjær. Det ble også lagt merke til at studentene samlet seg om alternativ 1 og gav uttrykk for dette i flere innlegg. Henning Vik sluttet seg til forslaget, men ønsket en oppmyking av forslaget ved å dele opp prestestillinger i to grupper; en med og en uten boplikt.

Argumenter fra denne siden var dels knyttet til behovet for prester i distriktene, dels begrunnet med at det i dagens situasjon vil være svært uheldig å gi fra seg ordningen og dermed miste muligheten til å forhandle om kompensasjon.

For øvrig ble det lagt merke til at de aller fleste talere som ønsket en fortsettelse av bopliktordningen, like fullt kritiserte mangler ved dagens ordning i meget harde ordelag. Det er stor bitterhet overfor manglende oppfølging fra arbeidsgiver, OVF og kommuner. Det ble stadig fremholdt at PF må forsterke kampen for å bedre boliger og mer oppdatert boligpolitikk. Bl.a. ønsket Signe Sandberg at en ikke lenger skal betale leien ved trekk i lønn, men at en betaler husleie særskilt.

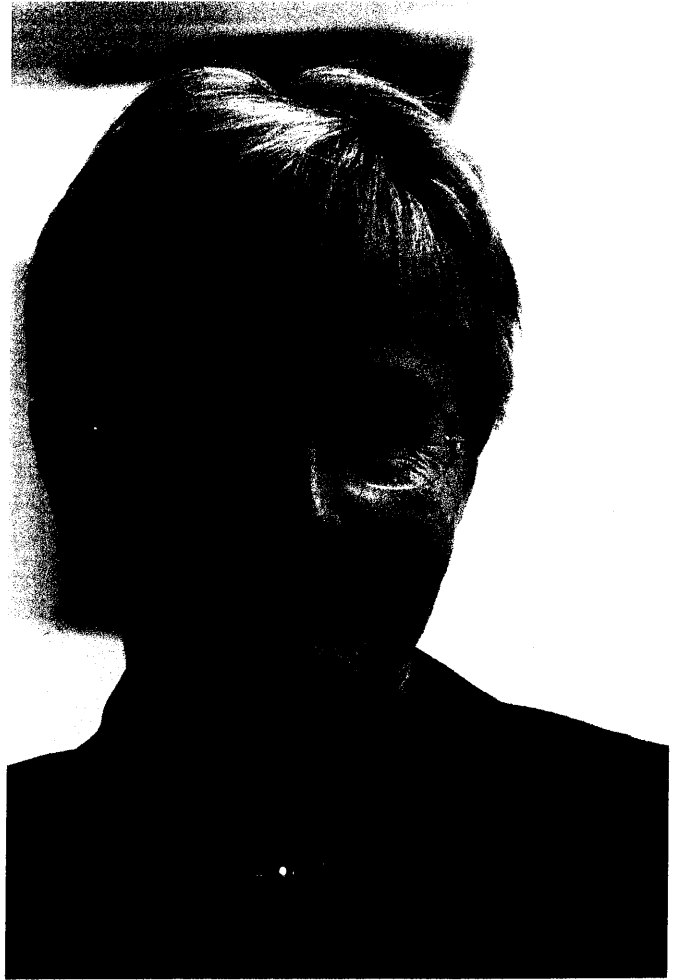
På denne måten kan tilbakeholdelse av husleie brukes som pressmiddel mot arbeidsgiver.

Flertall for boplikt – nok en gang

Forslaget fra Jorunn M. Johnsen om å arbeide for snarlig oppheving av gjeldende ordning kom først opp til votering, men falt mot et stort flertall.

Deretter stemte en over både forslag 1 og forslag 2 fra sakspapirene. Forslag 1 fikk 141 stemmer. Forslag 2 fikk 71 stemmer, og falt dermed bort.

Det ble ikke flertall for å innarbeide forslaget fra Henning Vik i forslag 1.

Etter avstemningen møter vi to av debattantene i "vandrehallen" utenfor salen. Jorunn M. Johnsen var av de som kjempet hardt for en avvikling, mens Gunn Elvebakk argumenterte frigjøringsteologisk for en fortsettelse. Så hvordan har de det nå, etter at forslag 1 ble vedtatt med et kanskje overraskende stort flertall?

Jorunn: Jeg er faktisk ikke så skuffet. Det oppmuntrende med debatten var at det er stor enighet om at det nå må tas et krafttak for å forbedre ordningen. PF har tidligere tatt for mye ansvar; det er greit at vi skal bidra men det er ikke vårt ansvar at det finnes prester i alle menigheter.

Gunn: Jeg er jo kjempefornøyd, ikke minst med det solide flertallet. Jeg var redd det skulle bli ca. 50/50 – da er det mye vanskeligere å finne gode løsninger i fortsettelsen. Alle er jo nå enige om at noe må gjøres, for ordningen fungerer ikke sånn som den er nå.

Jorunn: Men det er viktig at dette blir mer enn fine ord. Jeg forventer nå "fullt trøkk" i denne saken fra PF sin side, en må bruke de virkemidlene en har til fulle.

Gunn: Vi er helt enige om det. Nå fungerer det ikke, men intensjonene er riktige. Vi må få boliger som er OK å bo i, verken mer eller mindre, så man kan være en del av menigheten der en bor.

Jorunn: Dette er vel og bra, og jeg håper at det vil skje ting på dette området. Samtidig fastholder jeg at det er prinsipielt betenkelig at vi tvinges til å bo i særskilte boliger!

